

Hemşirelik Bilimi Dergisi

Journal of Nursing Science

<http://dergipark.gov.tr/hbd>

e-ISSN:2636-8439

Önsöz

24.04.2025

Yapay Zekanın Psikiyatri Hemşireliğinde Yükselen Rolü

Sağlık sistemlerinin dijitalleşmesiyle birlikte yapay zeka teknolojileri, klinik uygulamalarda giderek daha görünür ve işlevsel bir rol üstlenmektedir. Yapay zeka, sağlık sektöründe devrim niteliğinde değişikliklere yol açmaktadır. Tanı koymadan tedaviye, hasta izlemeden sağlık hizmetlerinin organizasyonuna kadar pek çok alanda yapay zeka destekli uygulamalar, geleneksel sağlık hizmetlerine alternatif çözümler sunmakta ve klinik karar alma süreçlerini dönüştürmektedir. Bu bağlamda ruh sağlığı hizmetleri, özellikle psikiyatri hemşireliği, teknolojik inovasyonlardan etkilenmeye başlayan ancak aynı zamanda insan-merkezli doğası nedeniyle dikkatle ele alınması gereken alanlardan biridir. Yapay zeka psikiyatri hemşireliğinde yeni ufuklar açarak hemşirelik uygulamalarını dönüştürme potansiyeline sahiptir. Psikiyatri hemşireliğinde, yapay zeka teknolojileri klinik uygulamalardan hasta bakımına kadar geniş bir yelpazede yenilikçi çözümler sunmaktadır. Bu teknolojiler, hemşirelik bakımını çeşitli şekillerde etkileyerek, hasta bakımının kalitesini artırma potansiyeline sahiptir. Yapay zekanın, hasta bakım kalitesini artırma, hizmet süreçlerini iyileştirme ve klinik karar destek sistemlerini güçlendirme potansiyeli bulunmaktadır. Yapay zekanın psikiyatri hemşireliğinde kullanımı, hemşirelerin hasta bakımını optimize etmelerine yardımcı olabilir. Özellikle karar destek sistemleri, büyük veri analitiği ve doğal dil işleme gibi alanlarda sunduğu olanaklar sayesinde, yapay zekanın ruh sağlığı hizmetlerinde kullanımı hız kazanmıştır. Yapay zeka özellikle elektronik sağlık kayıtları üzerinden büyük veri madenciliği yaparak ruhsal belirtileri, davranış örüntülerini ve farmakolojik yanıtları analiz ederek hemşirelerin hasta izlemine yapılandırılmış şekilde yapmalarına olanak tanımaktadır. Psikiyatri hemşireliği uygulamalarında risk değerlendirmesi ve klinik gözlem süreçleri, hasta güvenliği açısından kritik öneme sahiptir. Ancak klinik kararlar sıklıkla hemşirenin deneyim ve sezgilerine dayandığından, subjektif öğeler sürece dahil olabilmektedir. Yapay zeka teknolojileri, özellikle makine öğrenmesi ve doğal dil işleme teknikleri sayesinde, hemşirelerin erişemeyeceği büyüklükteki hasta verisini işleyerek intihar riski, ilaç uyumsuzluğu, şiddet eğilimi gibi durumları erken evrede tespit etme potansiyeline sahiptir. Bununla birlikte psikiyatri hemşireliği gibi yoğun insan etkileşimi ve empatik ilişki gerektiren bir uzmanlık alanında yapay zekanın nasıl bir dönüşüm yaratabileceği, henüz tüm yönleriyle açığa kavuşmuş değildir. Psikiyatri hemşireliği, yalnızca semptomların izlenmesi ya da ilaç yönetimi değil aynı zamanda iletişim, terapötik ilişki kurma ve bireyin psikososyal bütünlüğünü desteklemeyi içeren karmaşık bir bakım sürecini kapsamaktadır. Bu yönüyle yapay zekanın sunduğu otomasyon, veri madenciliği ve tahmine dayalı analiz gibi imkanlar kadar bu teknolojilerin etik, sosyal ve klinik etkileri de yakından değerlendirilmelidir. Yapay zeka ve veri analitiğinin sunduğu fırsatlara rağmen bu teknolojilerin psikiyatri hemşireliğinde kullanımı bazı zorlukları da beraberinde getirir. Veri gizliliği, hasta mahremiyeti ve teknolojinin yanlış yorumlama riski gibi etik sorunlar dikkatle ele alınmalıdır. Hemşirelerin, yapay zeka sistemlerinin birer destek aracı olduğunu unutmadan klinik karar alma süreçlerinde insan odaklı bir yaklaşımı sürdürmesi kritik önem taşır. Ayrıca bu teknolojileri etkili bir şekilde kullanabilmek için hemşirelerin dijital okuryazarlık ve veri yorumlama becerilerini geliştirmesi gerekebilir.

Alan Editörü

Doç. Dr. Kerime Bademli

Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

KAYNAKLAR

- Milasan L, Scott-Purdy D. (2025). The Future of artificial intelligence in mental health nursing practice: An integrative review. *International Journal of Mental Health Nursing*, 34(1), e70003. doi:10.1111/inm.70003
- Barrera A, Gee C, Wood A, Gibson O, Bayley D, Geddes J. (2020). Introducing artificial intelligence in acute psychiatric inpatient care: qualitative study of its use to conduct nursing observations. *Evidence-Based Mental Health*, 23, 34- 38. doi:10.1136/ebmental-2019-300136
- Nashwan A, Gharib S, Alhadidi M, El-Ashry A, Alamgir A, Al-Hassan M, et al. (2023). Harnessing artificial intelligence: Strategies for mental health nurses in optimizing psychiatric patient care. *Issues in Mental Health Nursing*, 44, 1020- 1034. doi: 10.1080/01612840.2023.2263579
- Ng Z, Ling L, Chew H, Lau Y. (2021). The role of artificial intelligence in enhancing clinical nursing care: A scoping review. *Journal of nursing management*. 30(8), 3654–3674. doi:10.1111/jonm.13425